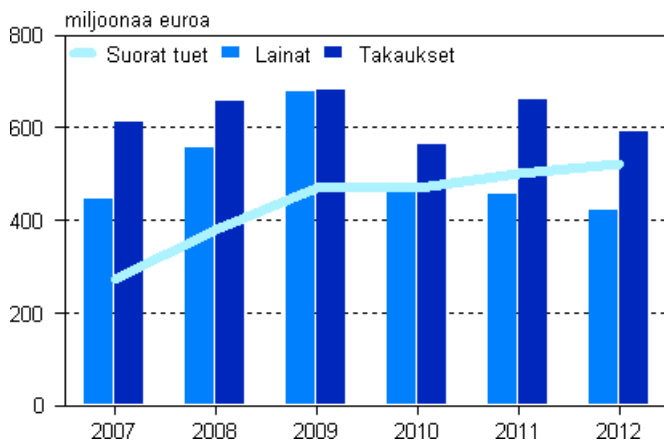

Yritystukitilasto 2012

Yritysten saamien tukien määrä väheni vuonna 2012

Tilastokeskuksen mukaan yritysten saamat tuet vähenivät vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna. Ainoastaan yrityksille maksetut suorat tuet jatkoivat kasvuaan vuonna 2012, lainojen ja takausten määrän laskiessa edellisvuodesta.

Kaikki maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset 2007–2012

Vuonna 2012 yrityksille maksettiin suoraa tukea noin 520 miljoonaa euroa, joka oli noin 4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Lainaa yrityksille myönnettiin noin 420 miljoonaa euroa ja takauksia noin 590 miljoonaa euroa, lainojen määrän laskiessa 8 prosenttia ja myönnettyjen takausten 11 prosenttia vuoden takaisesta. Myös eri tukimuotoja vastaanottaneiden yritysten lukumäärä väheni 15 prosenttia vuodesta 2011. Tukea sai vuonna 2012 lähes 30 000 yritystä eli noin 9 prosenttia kaikista yrityksistä.

Tässä tilastossa ovat mukana seuraavat tukimuodot: maksetut suorat tuet työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM), maa- ja metsätalousministeriöltä (MMM) ja Tekesiltä, maksetut lainat Tekesiltä sekä myönnettyt lainat ja takaukset Finnveralta. Tilasto ei sisällä esim. verotukia tai maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvia tukia.

Sisällys

Vain keskiuuret yritykset ja metalliteollisuus kasvattivat kaikkia tukiaan edellisvuodesta.....3

Taulukot

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2012.....3

Taulukko 2. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, tuhatta euroa....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2007–2012, tuhatta euroa.....9

Kuviot

Kuvio 1. Maksetut suorat tuet yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa.....4

Kuvio 2. Jakauma maksetuista suorista tuista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012.....4

Kuvio 3. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa.....4

Kuvio 4. Jakauma maksetuista lainoista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012.....5

Kuvio 5. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa.....5

Kuvio 6. Jakauma myönnettyistä takauksista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012.....5

Kuvio 7. Maksetut suorat tuet yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa.....7

Kuvio 8. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa.....7

Kuvio 9. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa.....8

Kuvio 10. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2012.....8

Yritystukitilaston laatuseloste.....11

Vain keskisuuret yritykset ja metalliteollisuus kasvattivat kaikkia tukiaan edellisvuodesta

Suuruusluokittain tarkasteltuna, vuonna 2012 tukea vastaanottaneiden yritysten osuus oli suurin suurien yritysten joukossa (Taulukko 1). Yritystukea tämän kokoluokan yrityksistä saivat 451 yritystä, eli reilut 72 prosenttia kaikista suurista yrityksistä. Euromääräisesti suuret yritykset vastaanottivat tukimuodoista eniten suoraa tukia. Myös melkein puolet keskisuurista yrityksistä vastaanotti yritystukea vuonna 2012, ja pienyrityksistäkin noin joka neljäs. Valtaosa eri toimialoilla toimivista yrityksistä luokitellaan mikroyrityksiksi, näistä kuitenkin vain noin seitsemän prosenttia sai yritystukea vuonna 2012. Kaiken kaikkiaan tukea saaneita yrityksiä oli jokaisessa kokoluokassa vähemmän kun vuotta aiemmin.

Ainoastaan tukea saaneiden keskisuurien yritysten liikevaihto kasvoi hieman edellisvuodesta muiden tukea saaneiden yritysten liikevaihdon supistuessa. Tukea saaneista yrityksistä henkilöstön määrää kasvattivat maltillisesti suuret ja keskisuuret yritykset, mikro- ja pienyritysten henkilöstön määrän taas vähentyessä vuodesta 2011.

Taulukko 1. Yritysten liikevaihto, henkilöstö ja tukea saaneet yritykset vuonna 2012

Yrityksen suuruusluokka 1)	Yrityksiä	% kaikista yrityksistä	Tukea saaneita yrityksiä, % ²⁾	Liikevaihto, % ³⁾	Liikevaihto, % ⁴⁾	Henkilöstö, % ⁵⁾	Henkilöstö, % ⁶⁾
Mikroyritys	285 351	88,6	6,9	11,5	0,9	19,4	1,7
Pieni yritys	33 663	10,4	24,8	22,0	5,1	27,9	7,6
Keskisuuri yritys	2 548	0,8	46,9	19,6	7,2	16,9	7,5
Suuri yritys	622	0,2	72,5	46,9	38,9	35,8	27,3
Yrityksiä yhteensä v. 2012	322 184	100,0		100,0		100,0	

1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon
 Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä
 Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä
 Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

2) Tukea saaneiden yritysten osuus kokoluokan yrityksistä

3) Yritysten liikevaihdon osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

4) Tukea saaneiden yritysten liikevaihto, osuus kaikkien yritysten liikevaihdosta

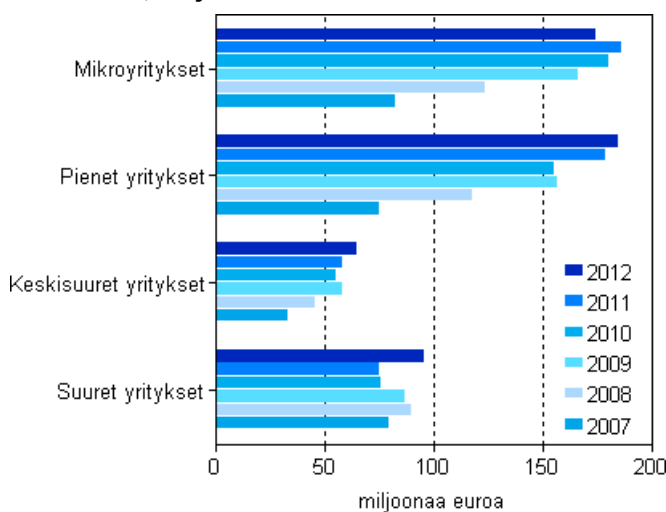
5) Yritysten henkilöstön osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

6) Tukea saaneiden yritysten henkilöstö, osuus kaikkien yritysten henkilöstöstä

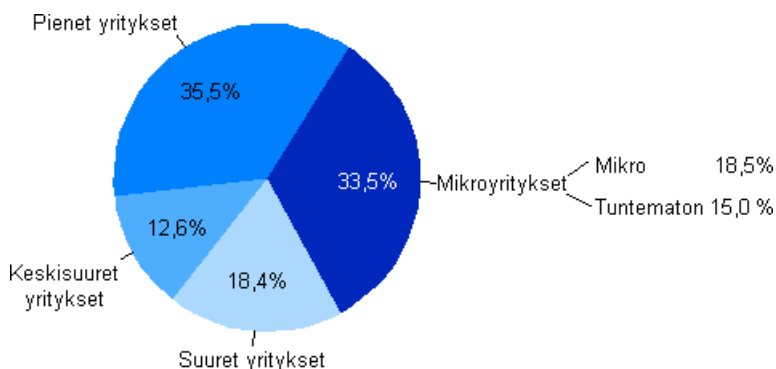
Tukea vastaanottaneista yrityksistä suureksi luokiteltuja oli 1,5 prosenttia ja keskisuureksi 4 prosenttia yrityksistä. Tukea saaneiden yritysten lukumäärän mukaan suurin yritystukien saajaryhmä oli mikroyritykset, joita oli yli 66 prosenttia tukea saaneista yrityksistä eli hieman alle 20 000 yritystä. Toiseksi suurin tuensaajaryhmä oli pienet yritykset, joiden osuus oli 28 prosenttia tuetuista yrityksistä. Mikroyritysten osuus tukea saaneista yrityksistä väheni hieman vuonna 2012 muiden kokoluokkien yritysten kasvattaessa osuuttaan.

Yritysten koon mukaan tarkasteltuna eniten suoraa euromääräistä tukea saivat aiempien vuosien tapaan mikro- ja pienyritykset (Taulukko 2). Eniten suoran maksetun tuen määrä kasvoi edellisvuodesta suurien yritysten joukossa, joiden saama suoran tuen määrä kasvoi 27 prosenttia. Mikroyrityksiä lukuun ottamatta kaikkien suuruusluokkien saamat suorat tuet kasvoivat vuodesta 2011.

Kuvio 1. Maksetut suorat tuet yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa

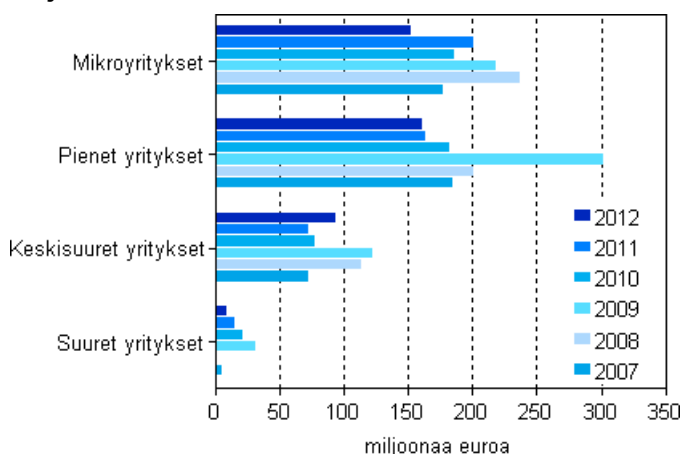
Kuvio 2. Jakauma maksetuista suorista tuista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012

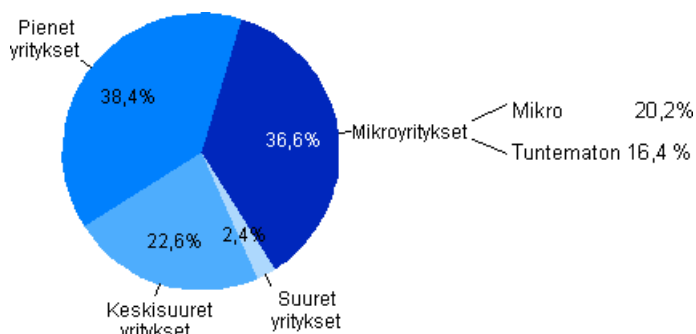
Mikro = mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä. Tuntematon = yrityksen suuruusluokka tuntematon (pääosin mikroyrityksiin kuuluvia henkilöyrityksiä).

Keskisuuria yrityksiä lukuun ottamatta, kaikkien kokoluokkien yritysten saamat lainat ja takaukset laskivat vuoden takaisesta. Suurien yritysten saama lainamäärä jatkoi tasaista supistumistaan myös vuonna 2012, ja varsinkin suurien yritysten saama takausten määrä väheni vuoden takaisesta. Suurien yritysten saamat euromääräiset lainat vähenivät 41 prosenttia ja takaukset 70 prosenttia vuodesta 2011.

Kuvio 3. Maksetut lainat yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa

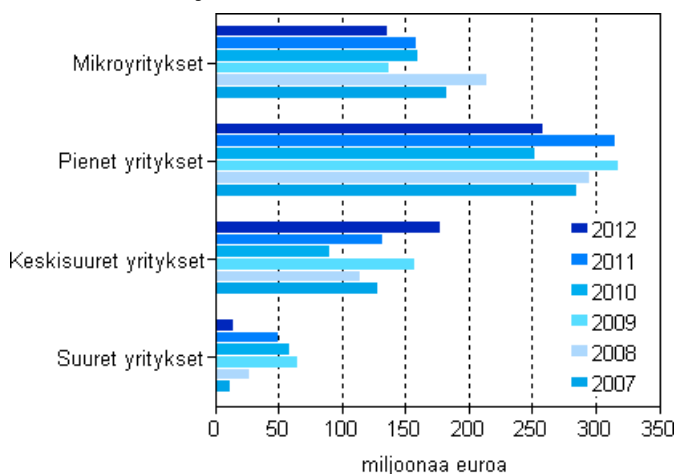

Kuvio 4. Jakauma maksetuista lainoista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012

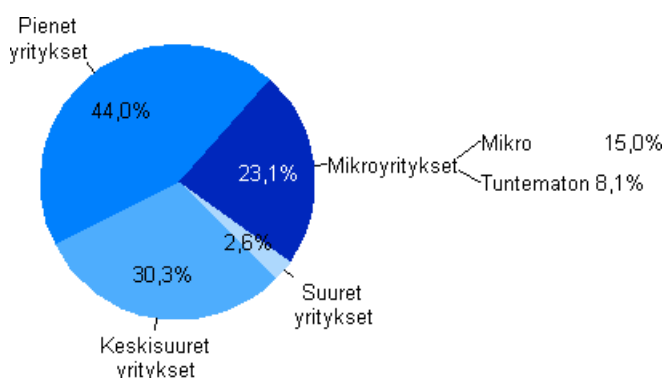

Mikro = mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä. Tuntematon = yrityksen suuruusluokka tuntematon (pääosin mikroyrityksiin kuuluvia henkilöyrityksiä).

Kuvio 5. Myönnetyt takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, miljoonaa euroa

Kuvio 6. Jakauma myönnetyistä takauksista yritysten suuruusluokan mukaan vuonna 2012

Mikro = mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä. Tuntematon = yrityksen suuruusluokka tuntematon (pääosin mikroyrityksiin kuuluvia henkilöyrityksiä).

Vuonna 2012 mikroyritykset saivat kaikkia eri tukimuotoja edellisvuotta euromääräisesti vähemmän, kun taas keski-suurille yrityksille maksettujen tukien määrä kasvoi. Keski-suurien yritysten saamat suorat tuet kasvoivat 12 prosenttia, lainat 30 prosenttia ja takaukset 35 prosenttia vuoden takaisesta. Myös keski-suurien yritysten osuus kaikista jaetuista tuista lisääntyi edellisvuodesta.

Eri suuruusluokkien yritysten määrä väheni jokaisessa luokassa vuonna 2012. Eniten tukea saaneiden yritysten määrä supistui mikroyrityksien joukossa, noin 19 prosenttia. Myös pienet yritykset vähenivät

vuoden takaisesta 9 prosenttia, kun taas suuret yritykset vähenivät vain reilun prosentin verran. Keskisuurien yritysten lukumäärä väheni ainoastaan kahdella yrityksellä vuodesta 2011.

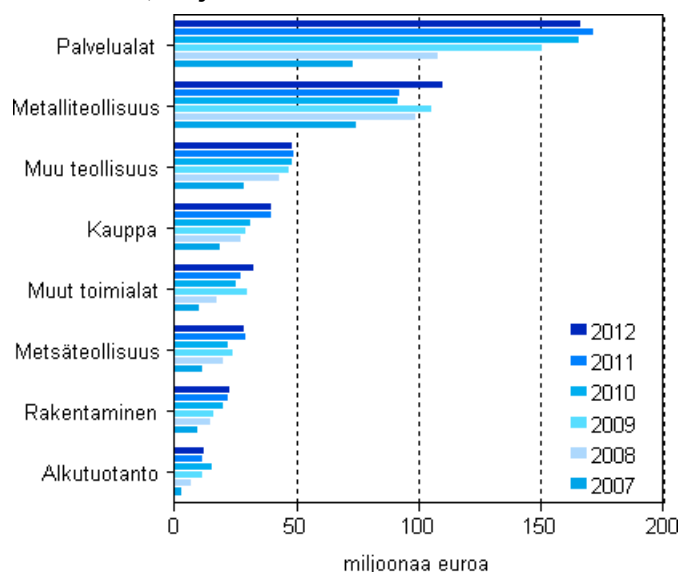
Taulukko 2. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten suuruusluokan mukaan 2007–2012, tuhatta euroa

Vuosi	Yrityksen suuruusluokka ¹⁾	Mikroyritykset	Pienet yritykset	Keskisuuret yritykset	Suuret yritykset	Yhteensä
2012	Yrityksiä	19 719	8 338	1 196	451	29 704
	Maksetut tuet	174 780	185 104	65 716	96 004	521 604
	Maksetut lainat	153 994	161 868	95 312	10 031	421 205
	Myönnetyt takaukset	136 459	260 029	178 763	15 428	590 678
2011	Yrityksiä	24 305	9 148	1 198	457	35 108
	Maksetut tuet	186 812	179 377	58 843	75 566	500 598
	Maksetut lainat	201 818	164 875	73 361	16 880	456 934
	Myönnetyt takaukset	159 818	316 335	132 562	50 987	659 702
2010	Yrityksiä	24 340	8 251	1 009	415	34 015
	Maksetut tuet	180 506	155 766	55 783	76 069	468 124
	Maksetut lainat	186 652	183 109	79 195	23 265	472 222
	Myönnetyt takaukset	160 608	252 986	91 018	59 853	564 465
2009	Yrityksiä	24 140	8 012	1 018	423	33 593
	Maksetut tuet	166 900	157 009	58 484	87 497	469 890
	Maksetut lainat	219 500	302 511	123 244	32 969	678 224
	Myönnetyt takaukset	138 351	318 398	158 586	65 748	681 083
2008	Yrityksiä	23 512	7 937	1 087	450	32 986
	Maksetut tuet	124 188	118 102	46 553	90 554	379 398
	Maksetut lainat	238 129	202 498	115 159	1 601	557 387
	Myönnetyt takaukset	215 573	296 047	116 043	27 651	655 314
2007	Yrityksiä	15 308	7 534	1 053	422	24 317
	Maksetut tuet	83 143	75 342	33 681	80 301	272 468
	Maksetut lainat	178 611	185 327	74 005	7 032	444 975
	Myönnetyt takaukset	183 917	286 141	129 243	12 523	611 824

1) Mikroyritys, henkilökuntaa alle 5 henkilöä tai yrityksen suuruusluokka tuntematon
Pieni yritys, henkilökuntaa 5–49 henkilöä
Keskisuuri yritys, henkilökuntaa 50–249 henkilöä
Suuri yritys, henkilökuntaa vähintään 250 henkilöä

Toimialoittain tarkasteltuna eniten euromääräistä suoraa yritystukea maksettiin vuonna 2012 teollisuuden toimialoille (metsä-, metalli- ja muu teollisuus), joista suurin osa kohdistui metalliteollisuuden yrityksille. Metalliteollisuuden saamien suorien tukien määrä kasvoi noin 19 prosenttia vuodesta 2011, tukea saaneiden yritysten määrän vähentyessä noin sadalla yrityksellä. Teollisuuden toimialojen jälkeen eniten suoraa tukea maksettiin palvelualuejen yrityksille, joiden saama suoran tuen määrä väheni edellisvuodesta 3 prosenttia. Tukea saaneiden yritysten lukumäärä myös supistui eniten palvelualueella, yhteensä 742 yrityksellä (Liitetäulukko 1).

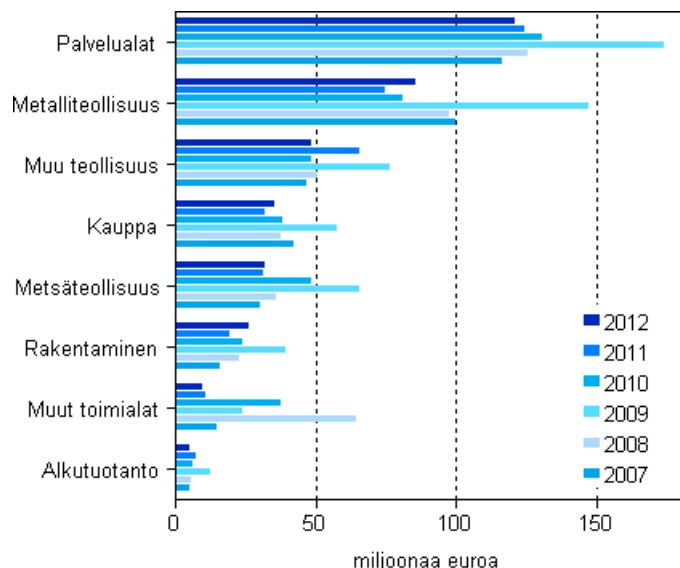
Kuvio 7. Maksetut suorat tuet yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

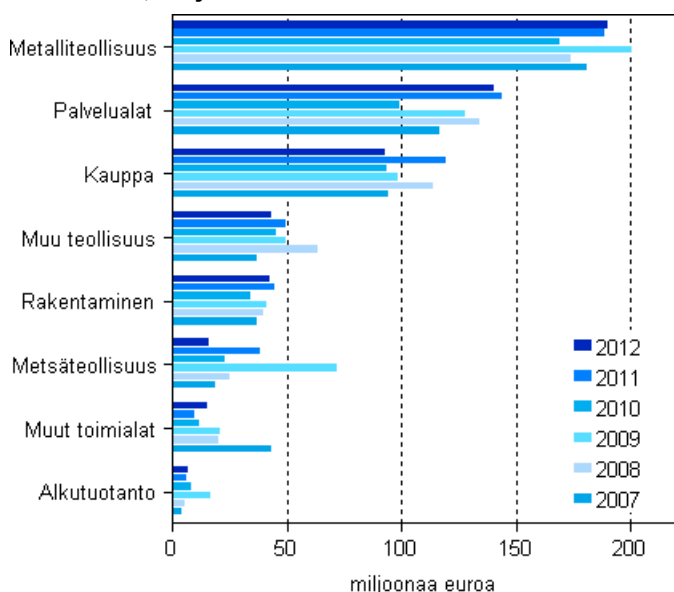
Euromääräisesti mitattuna myös lainoja ja takauksia myönnettiin eniten teollisuuden yrityksille, erityisesti metalliteollisuuteen. Metalliteollisuuden saamat lainat kasvoivat 14 prosenttia edellisvuodesta, takausten määrän kasvaessa prosenttiin. Toiseksi eniten lainoja ja takauksia myönnettiin vuoden 2011 tapaan palvelualojen yrityksille. Palvelualojen saamat euromääräiset lainat ja takaukset laskivat molemmat muutaman prosentin vuoden takaisesta tasostaan. Edellisvuoteen verrattuna lainojen ja takauksien määrä väheni joitain poikkeuksia lukuun ottamatta kaikilla toimialoilla.

Kuvio 8. Maksetut lainat yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

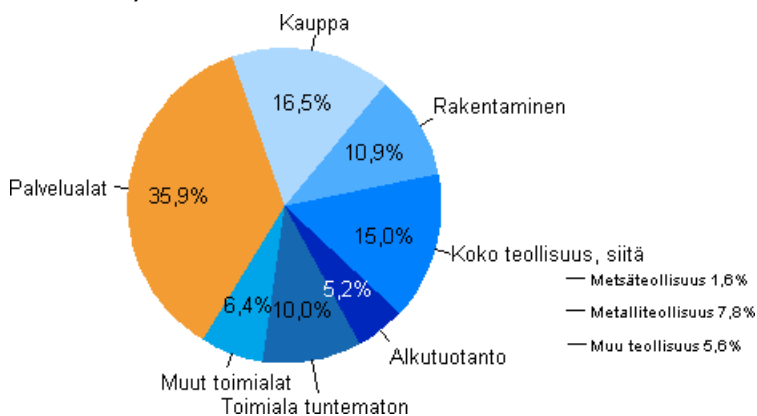
Kuvio 9. Myönnetyt takaukset yritysten toimialan mukaan 1) 2007–2012, miljoonaa euroa

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Lukumäärällisesti eniten tukea saaneita yrityksiä (suora tuki, lainat, takaukset) oli vuonna 2012 palvelualalla, jossa yli kolmannes tukea saaneista yrityksistä toimi. Toiseksi suurin tuensaaja yritysten lukumäärän mukaan oli kaupanala, melkein 17 prosentin osuudella tuetuista yrityksistä. Molempien toimialojen osuudet tukea saaneista yrityksistä kasvoivat hieman vuodesta 2011, muodostaen yhdessä yli puolet kaikista tuetuista yrityksistä.

Kuvio 10. Jakauma tukea saaneista yrityksistä yritysten toimialan mukaan 1) vuonna 2012

1) Alkutuotanto (TOL 2008, 01–03) sisältää toimialat maa-, metsä ja kalatalous. Palvelut (TOL 2008, 49–82, 90–96).

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksetut suorat tuet, lainat ja takaukset yritysten toimialan mukaan (TOL 2008) 2007–2012, tuhatta euroa

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset
2012	Alkutuotanto ¹⁾	1 554	12 514	5 602	7 684
	Koko teollisuus, siitä	4 464	188 646	167 596	251 632
	–Metsäteollisuus	485	29 259	32 417	16 966
	–Metalliteollisuus	2 306	110 257	86 040	190 917
	–Muu teollisuus	1 673	49 130	49 139	43 749
	Rakentaminen	3 241	23 157	26 702	43 166
	Kauppa	4 891	40 359	35 780	93 559
	Palvelualat ²⁾	10 668	167 015	121 276	141 064
	Muut toimialat ³⁾	1 914	33 328	10 328	15 817
	Toimiala tuntematon	2 972	33 456	46 254	35 022
	Ei yritystunnusta ⁴⁾	.. ⁵⁾	23 131	7 667	2 734
	Yhteensä	29 704	521 604	421 205	590 678
2011	Alkutuotanto ¹⁾	1 798	12 049	7 832	7 134
	Koko teollisuus, siitä	4 788	171 663	173 424	278 441
	–Metsäteollisuus	554	29 573	32 087	39 082
	–Metalliteollisuus	2 408	92 880	75 413	189 291
	–Muu teollisuus	1 826	49 211	65 923	50 068
	Rakentaminen	3 649	22 816	19 850	45 541
	Kauppa	5 398	40 245	32 572	120 425
	Palvelualat ²⁾	11 410	172 018	124 611	144 270
	Muut toimialat ³⁾	2 049	28 181	11 233	10 584
	Toimiala tuntematon	6 016	37 531	77 759	47 952
	Ei yritystunnusta ⁴⁾	.. ⁵⁾	16 093	9 652	5 355
	Yhteensä	35 108	500 598	456 934	659 702
2010	Alkutuotanto ¹⁾	1 738	15 842	6 946	9 363
	Koko teollisuus, siitä	4 492	163 407	179 586	239 579
	–Metsäteollisuus	498	22 579	49 134	23 531
	–Metalliteollisuus	2 251	92 257	81 649	169 732
	–Muu teollisuus	1 743	48 571	48 803	46 315
	Rakentaminen	3 472	20 364	24 479	34 564
	Kauppa	5 257	31 954	38 948	94 213
	Palvelualat ²⁾	11 070	165 967	130 914	99 849
	Muut toimialat ³⁾	1 866	26 176	38 256	12 393
	Toimiala tuntematon	6 120	29 741	49 367	71 397
	Ei yritystunnusta ⁴⁾	.. ⁵⁾	14 673	3 727	3 106
	Yhteensä	34 015	468 124	472 222	564 465

Vuosi	Toimiala	Tukea saaneiden yritysten lukumäärä	Maksetut suorat tuet	Maksetut lainat	Myönnetyt takaukset
2009	Alkutuotanto ¹⁾	1 616	12 140	13 185	17 324
	Koko teollisuus, siitä	4 648	177 390	290 481	323 874
	–Metsäteollisuus	544	24 410	65 908	72 292
	–Metalliteollisuus	2 331	105 786	147 603	201 502
	–Muu teollisuus	1 773	47 194	76 970	50 080
	Rakentaminen	2 935	16 973	39 655	41 772
	Kauppa	5 146	29 911	57 927	99 334
	Palvelualat ²⁾	10 981	151 405	174 252	128 472
	Muut toimialat ³⁾	1 936	30 772	24 690	21 789
	Toimiala tuntematon	6 331	35 597	69 747	43 097
	Ei yritystunnusta ⁴⁾	.. ⁵⁾	15 702	8 286	5 421
	Yhteensä	33 593	469 890	678 224	681 083
	2008	Alkutuotanto ¹⁾	1 500	7 741	6 456
Koko teollisuus, siitä		4 818	163 683	186 178	264 940
–Metsäteollisuus		561	20 715	36 549	25 618
–Metalliteollisuus		2 403	99 238	98 151	174 744
–Muu teollisuus		1 854	43 730	51 477	64 577
Rakentaminen		3 203	15 566	23 621	40 775
Kauppa		5 237	27 774	38 260	114 759
Palvelualat ²⁾		10 489	108 296	125 969	134 835
Muut toimialat ³⁾		1 755	18 261	65 179	21 125
Toimiala tuntematon		5 984	22 951	100 037	54 105
Ei yritystunnusta ⁴⁾		.. ⁵⁾	15 126	11 686	18 803
Yhteensä		32 986	379 398	557 387	655 314
2007		Alkutuotanto ¹⁾	1 013	3 490	5 786
	Koko teollisuus, siitä	4 112	116 424	178 313	239 031
	–Metsäteollisuus	510	12 152	30 671	19 744
	–Metalliteollisuus	2 035	74 904	100 288	181 648
	–Muu teollisuus	1 567	29 369	47 354	37 639
	Rakentaminen	2 462	10 407	16 384	37 827
	Kauppa	4 553	19 384	42 900	94 879
	Palvelualat ²⁾	8 045	73 471	116 891	117 591
	Muut toimialat ³⁾	1 352	10 603	15 433	43 809
	Toimiala tuntematon	2 780	6 144	61 017	64 385
	Ei yritystunnusta ⁴⁾	.. ⁵⁾	32 544	8 250	9 427
	Yhteensä	24 317	272 468	444 975	611 824

1) Sisältää toimialat (TOL 2008, 01–03)

2) Sisältää toimialat (TOL 2008, 49–82, 90–96)

3) Muut toimialat (TOL 2008, 05–09, 35–39, 84–88, 97–99)

4) Lähtötiedoissa ei ole yritystunnusta

5) Tietoa ei ole saatu

Yritystukitilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaja on Tilastokeskuksen Yritystilastot-yksikkö. Yritystukitilasto laaditaan kansallisia tarpeita varten, sen taustalla ei ole tilaston tuotantoa sääteleviä kansainvälisiä asetuksia tai suosituksia.

Yritystukiaineisto on tutkijoiden käytettävissä Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden yritystukitietokannassa sekä etäkäytössä.

Yritystukitilasto perustuu Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan, johon on koottu yritystukitietoja julkisen tutkimusrahoituksen ja elinkeinotukien vaikuttavuuden selvittämiseksi. Tilasto sisältää tietoja yritystukea rahoittavien instituutioiden – työ- ja elinkeinoministeriön (TEM), Tekesin, Finnveran sekä maa- ja metsätalousministeriön (MMM) – maksamista suorista yritystuista. Ennen kuin TEM aloitti toimintansa vuoden 2008 alusta, yritystukia myönsivät kauppa- ja teollisuusministeriö (KTM) sekä työministeriö (TM). Yritystukitilasto ei kata kaikkia yritysten saamia tukia. Esimerkiksi verotuet, kuntien antamat yritystuet ja maataloustuet eivät sisälly tilastoon.

Tiedot on ryhmitelty tilastossa lähinnä tukityypin (suora tuki, laina ja takaus) sekä tukea saaneiden yritysten toimialan ja kokoluokan mukaan. Yritystukitietokannan tietoja voidaan kuitenkin ryhmitellä myös tuen antajan ja myöntämisperusteen mukaan. Tietoja käyttävät julkinen hallinto sekä tutkijat.

Yritystukitietokantaan on mahdollista linkittää muita yritystason aineistoja. Tukien vaikutusta yritysten toimintaan voidaan tarkastella esimerkiksi yhdistämällä yritystukiaineistoon tilinpäätöstietoja. Tietokannan tiedot ovat yritystasoisia, joten alueellista tietoa on vaikea tuottaa.

Yritystuki on julkisista varoista yritykselle tai yhteisölle maksettu avustus tai rahoitus. Yritystuen antamisperusteet on säädetty yritystukilaissa (Laki yritystoiminnan tukemisesta 1068/2000), jonka mukaan yritystoimintaan voidaan myöntää valtionavustuksena investointitukea, pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistukea ja tukea yritysten toimintaympäristön parantamiseen. Avustusmuotoisen rahoituksen ohella rahoitusta voidaan myöntää toimintaympäristön parantamiseen myös pääomasijoituksena. Lisäksi aloittamisvaiheessa olevalle pienelle yritykselle voidaan myöntää toiminnan käynnistystukea. Tukea suunnataan laadullisesti korkeatasoisiin aineettomiin ja aineellisiin hankkeisiin tavoitteena erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pitkän aikavälin kilpailukyvyyn ja toimintaympäristön parantaminen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tukityypit tiedonantajittain. TEM:ltä saadaan tiedot myönnettyistä ja maksetuista tuista ja starttituista. Tekes toimittaa Tilastokeskukselle tiedot myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista ja lainoista. MMM:n tiedot koostuvat myönnettyistä ja maksetuista suorista tuista. Finnveralta puolestaan saadaan tiedot myönnettyistä lainoista ja takauksista.

Tukityypit eri tiedonantajilta

Tiedonantaja	Laina	Suora tuki	Takaus
Finnvera	X		X
TEM		X	
MMM		X*	
Tekes	X	X	

*Ei sisällä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystuet. Vuodesta 2010 eteenpäin tiedoissa ei ole mukana hanketukia.

Eri tukityypit poikkeavat luonteeltaan toisistaan. Suorien tukien tapauksessa laskennallinen tuen määrä on yhtä kuin esitetty tukisumma. Vastikkeellisen rahoituksen kuten takausten ja lainojen osalta näin ei ole eikä niiden yhteenlasku anna oikeaa kuvaa yritystukien volyyymista. Lainojen ja takausten laskennallinen tuen määrä, eli se määrä joka erästä on tukea, on huomattavasti esitettyä summaa matalampi. Laina on maksettava takaisin ja takaus toteutuu vain lainan takaisinmaksun epäonnistuessa. Näiden tukityyppien osalta laskennallisen tuen määrä riippuu markkinoista poikkeavista lainaehdoista sekä luottotappioista. Laskennallisen tuen suuruusluokka jää alle 10 prosentin vastikkeellisen rahoituksen kokonaismäärästä.

Yritystukitilastossa ei ole pyritty laskemaan näiden tukityyppien laskennallisen tuen määrää vaan ilmoittamaan lainojen ja takausten kokonaismäärät.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Yritystukitilasto perustuu kattaviin hallinnollisiin aineistoihin ja Tilastokeskuksessa tarkistettuihin yritystason tausta-aineistoihin. Yritystukitilaston perusjoukon muodostavat Tilastokeskuksen yritysrekisteriin kuuluvat liiketoimintaa harjoittavat yritykset ja erityisesti yritykset, joille tilaston tiedonantajina toimivat julkisomisteiset instituutiot ovat maksaneet avustuksia tai antaneet muuta rahoitusta. Yritystukitilaston lähdeaineistoina käytetään yritystukitietokantaa, yritysrekisterin vuositilastoa ja tilinpäätöstilastoja. Yritysrekisterin tiedot saadaan pääasiassa verohallinnon rekistereistä ja omista tiedusteluista, tilinpäätöstilastot puolestaan perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja omaan yritystiedusteluun.

Yritystukitietokantaan kootaan tiedot TEM:n (ennen vuotta 2008 KTM ja TM), MMM:n, Tekesin ja Finnveran myöntämistä ja maksamista suorista tuista, lainoista, sekä takauksista. Tiedonantajat toimittavat vuosittain päättynyttä kalenterivuotta koskevat yritystukitiedot Tilastokeskukseseen. Yritystukitietokannan tiedot koostuvat yritysten saamista lainoista, takauksista ja suorista tuista. Tiedot eivät sisällä verotukia eivätkä maataloustukia, vaan ainoastaan yritystoimintaan kohdistuvat tuet.

TEM:n tukitietoihin sisältyy KTM:n ja TM:n aiemmin myöntämiä tukia. KTM:n tuet koostuivat energiatuista, investointituista, kansainvälistymistuista (ei ole tilastoitu vuodesta 2008 eteenpäin), toimintaympäristötuista sekä muista kehittämistuista ja avustuksista. Ne sisälsivät kansallisen rahoituksen lisäksi Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tukia, mutta eivät Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) tukia. TM:n työllistämistuet puolestaan sisälsivät sekä kansallisia että EU-tukia (ESR-projektit), mutta eivät työvoima- ja elinkeinokeskusten (TE-keskusten) kautta maksettavia investointitukia. TEM:n yritystuet voidaan jaotella palkkatukiin ja starttitukiin. Osalla tuista on ESR-kytkentä. Vuodesta 2007 entisen TM:n tuista on voitu poistaa ESR-tuet ennen tilastointia. Finnveran tuet koostuvat myönnettyistä lainoista ja takauksista, jotka sisältävät kotimaista tai EU-tukea. Tekesin osalta mukana ovat kansalliset tutkimus- ja kehitysavustukset ja -lainat sekä EAKR-hankkeiden avustukset. MMM:n hallinnonalalta yritystukitiedoissa ovat mukana vain varsinaiset yrityksille myönnettyt yritystuet, eivät maataloustuet. Tiedot kattavat kaikki MMM:n hallinnoimat ohjelmat. Tiedoissa ei ole mukana yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä yleisiä kehittämishankkeita eikä tietyn yritysryhmän toiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita. Vuotta 2010 aikaisemmissa tiedoissa MMM:n tukiin sisältyy sekä yritys- että hanketukia. Vuodesta 2010 eteenpäin tietoihin ei sisälly hanketukia.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yritystukitilasto kattaa tilastovuoden aikana maksetut ja myönnettyt suorat tuet, lainat ja takaukset. Myönnettyjen ja maksettujen tukien vuosisummat eroavat toisistaan, sillä myönnetyn tuen maksaminen voi ajoittua usean vuoden ajalle, myönnettyä tukea ei makseta kokonaisuudessaan tai se peritään takaisin, jos tuen saaja ei täytä tai rikkoo myöntäjän asettamia ehtoja tai omia lupauksiaan. Tukien määrät on laskettu tiedonantajien toimittamista aineistoista.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on ilmestynyt kalenterivuodesta 2008 (tilastovuosi 2006) lähtien kerran vuodessa. Tietoja julkaistaan tilastovuodesta 2004 lähtien. Julkaisuviive on vuodesta puoleentoista vuoteen tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on kalenterivuosi. Julkaisupäivämäärät löytyvät [julkistamiskalenterista](http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html) <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus

Tilaston kotisivuilta on saatavissa perustiedot muun muassa maksetuista suorista tuista, lainoista ja takauksista yritysten toimialan ja suuruusluokan mukaan. Tilaston kuvaus on julkaistu Tilastokeskuksen [kotisivulla](http://tilastokeskus.fi/til/yrtt/meta.html) <http://tilastokeskus.fi/til/yrtt/meta.html>. Erillisselvityksiä tuotetaan asiakkaiden tilauksesta.

Tilastoon liittyvät mikroaineistot sisältyvät Tilastokeskuksen yritystukitietokantaan ja ovat tutkijoiden käytettävissä lupaehtojen mukaisesti. Tietoja Tilastokeskuksen tutkijapalveluista tai yritystukiaineiston käytöstä saa sähköpostiosoitteesta tutkijapalvelut@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedoista on laadittu mahdollisimman vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 2004 lähtien. Aikasarjan keskeiset tiedot julkaistaan aina vuosittain julkistettavan uuden tilaston yhteydessä. Tilastosta ei ole mahdollista saada kansainvälisiä vertailutietoja. KTM:n ja TM:n yhdistyminen TEM:ksi saattaa hieman heikentää tilaston vertailukelpoisuutta yli ajan. Eri tukityypit (lainat, takaukset, suorat tuet) eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Ohjelmakauden vaihdokset ja muutokset tukiperusteisiin vaikuttavat jonkin verran vertailtavuuteen varsinkin aikasarjoissa. Maa- ja metsätalousministeriön vanhan ohjelmakauden päättyminen 2007 ja uuden käynnistyminen näkyvät luvuissa. Vuonna 2009 MMM:n suorat tuet olivat uuden ohjelmakauden johdosta kahta aikaisempaa vuotta suuremmat. Selkeimmin tämä näkyy palvelualoilla ja mikroyritysten osalta, kun uudella ohjelmakaudella myös muiden kuin maatilan yhteydessä toimivien maaseudun mikroyritysten rahoitus tuli mahdolliseksi. Hanketuet sisältyvät MMM:n tietoihin ennen tilastovuotta 2010, mikä vaikuttaa osaltaan heikentävästi aikasarjan vertailtavuuteen.

Käytetty toimialaluokitus on TOL 2008 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Aikaisemmin julkaistut toimialaluokitus TOL 2002:n mukaiset tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia nyt julkistetun TOL 2008:n mukaisten tietojen kanssa. Yrityksiä luokitellaan tilastossa myös henkilöstön määrään perustuviin suuruusluokkiin: mikroyritykset työllistävät enintään 4 henkilöä, pienet yritykset 5–49 henkilöä, keskisuuret yritykset 50–249 henkilöä ja suuret yritykset vähintään 250 henkilöä. Luokittelu poikkeaa Komission suosittamasta mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY), sillä vuosiliikevaihdon määrä ja taseen loppusumma eivät vaikuta suuruusluokkaan.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Kaikkia tukitietoja ei pystytä yhdistämään muihin tietoaineistoihin tai luokittelemaan esimerkiksi toimialan mukaan, sillä pienestä osasta tiedonantajien toimittamia havaintoja puuttuu yritystunnus.

Yritystukiaineistossa on myös havaintoja, jotka eivät yritystunnuksesta huolimatta yhdisty muihin aineistoihin.

Lisätietoja

Heidi Pirkola 09 1734 3246

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

tiede.teknologia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Yritystukitilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3355 (pdf)*